Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

ISO-toiminta2016

toimintasuunnitelma

kuva: Shutterstock

esipuhe

Viime vuosina on keskusteltu paljon sote-uudistuksesta. Hallitus on sopinut peruslinjauksista (7.11.2015), ja työ jatkuu. Rakenneratkaisuja on joka tapauksessa tehtävä.

Sosiaalihuoltolakia uudistettiin. Lyhyitä koulutuksia järjestettiin eri puolilla maata, mutta uutta opittavaa on käytännössä paljon. Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpano on myös ajankohtainen ja sai koko maassa tuekseen osaamiskeskusten yhteisen, THL/OPER-yksikön rahoittaman Kansa-koulu -hankkeen. Normiuudistukset työllistävät sosiaalialan osaamiskeskuksia merkittävästi pitkin toimintavuotta.

Instituutiona jo 150 vuotta täyttänyt kunta on saanut vastaanottaa huikean satojen lakisääteisten tehtävien massan. On mielenkiintoista nähdä, onnistutaanko lähivuosina kuinka vauhdikkaasti ja selvästi karsimaan säädettyjä tehtäviä. Sote-palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen itsehallintoalueille on historiallisen suuri muutos.

Hallintoon ja normeihin uskovalla kehittämisellä on suomalaisessa yhteiskunnassa pitkä historia ja vankka kannatus. Miten muuten alaa voitaisiin uudistaa? Entä kohtuulliset arkiset toisin toimimisen kokeilut ja niiden onnistumista seuraavat opinnäytetyöt? Voisiko tinkimätön uteliaisuus asukkaiden, asiakkaiden ja potilaiden sekä heidän läheistensä ideoimia ratkaisuja kohtaan laukaista ennen näkemättömän innovaatioepidemian? Kannustus luovuuteen on satsaus lahjakkuuden kannattavaan käyttöönottoon.

Teemme ISOssa parhaamme, että itäsuomalaiset ovat mukana niin alueellisessa kuin valtakunnallisessakin sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisessä. Yhteistyökumppaneita on lukuisia ja aktiivisen yhteistyön tulokset näkyvät myös viestinnässämme. Tule innostamaan ja innostumaan uudistuksista!

Kuopiossa 4.12.2015

Tarja Kauppila
johtaja
ISO

Asiantuntevaa UUDISTAMISTA

ISOn lakisääteinen tehtävä on yhteiskunnallisesti merkittävä: sosiaalialan perus- ja erityisosaamisen edistäminen sekä erityis- ja asiantuntijapalvelujen turvaaminen Itä-Suomessa. Tässä onnistuminen edellyttää tietoon ja asiantuntemukseen pohjautuvaa aktiivista ja sinnikästä yhteistyötä. Selvää on, että valtionavustus ja kuntien jäsenmaksurahoitus ovat perustoiminnan elinehtoja jatkossakin.

Työtämme energisoi visio: virkeä, elinvoimainen Itä-Suomi, jossa toteutuvat ihmisarvo, oikeudenmukaisuus, osallisuus ja yhteisöllisyys. Osallistumme ennakoivasti uudistuksiin sosiaalialan osaamisen, vaikuttavuuden ja vetovoiman vahvistamiseksi. Välitämme tietoa, taitoa ja kehittämistahtoa monipuolisella viestinnällä.

Alueellinen ja valtakunnallinen kohdennettu yhteistyö verkostoissa on arkeamme. Keskeiset kehittämisteemat ovat sote-uudistus, sosiaalihuollon tiedonhallinta ja ikäosaaminen. Työskentelemme hyvinvoinnin ja alan kehittämisen tietopohjan sekä tutkimuksellisten yhteyksien vahvistamiseksi. Tuemme muiden muassa osaamiskeskusten yhteisten hankkeiden avulla sosiaalihuoltolain toimeenpanoa (PRO SOS -hankehakemus) ja sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanoa (Kansa-koulu).

Sote-uudistuksessa tähtäin on perus- ja lähipalvelujen vahvistamisessa sekä sujuvassa yhteydessä niin perus- ja erityispalvelujen kuin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujenkin kesken. Tuemme opiksi ottamista esimerkiksi Kainuussa jo koetuista sote-kehitysvaiheista ja välitämme tietoa uusista lupaavista käytännöistä. Alueen palvelurakenneuudistuksissa sosiaalisella näkökulmalla on sijansa. Kannustamme uudistamaan sosiaalityötä ja vahvistamaan ikäosaamista.

Arvostamme palautettasi ja otamme opiksi ideoistasi. Kehitämme osaamiskeskustyötä arvioivalla otteella. Tarkistamme tavoitteita ja varmistamme yhteistyöllä voimavarat niiden saavuttamiseksi. Panostamme kannustavaan osaamisen johtamiseen – Sinunkin parhaaksesi!

Kohti innostavia verkkokeskusteluja

Alati muuttuvan maailman ja uusien medioiden myötä haluamme omaksua jatkuvasti uusia viestinnän välineitä ja käytäntöjä. Sosiaalisen median vallatessa alaa on painetun viestinnän osuus vähentynyt. ISOn materiaaleista toimintasuunnitelma ja -kertomus painetaan vuosittain. Tuorein julkaisu Tarinoita ISO-verkostoista -teos on julkaistu sekä painettuna että verkkoversiona.

Päivittäisessä viestinnässä ISOn Facebook-sivu on aktiivisessa käytössä. Sieltä näkee pikaselauksella sote-kehittämisen ajankohtaiset kuulumiset. Facebook on avoin, matalan kynnyksen keskustelukanava kaikille. Tervetuloa kommentoimaan, jakamaan ja tykkäämään: https://www.facebook.com/itasuomensosiaalialanosaamiskeskus

ISOnetin (www.isonet.fi), facebookin ja ISOuutiset -uutiskirjeen lisäksi uutena viestintävälineenä julkaisemme ISOblogia. Blogi tarjoaa henkilökohtaisia näkemyksiä ja mielipiteitä sosiaalialan tämän päivän tilasta ja tulevaisuuden näkymistä. Blogin sisällöstä vastaavat ISOn henkilöstö sekä yhteistyökumppanit. Asiantuntevat, kohdeyleisönsä tuntevat kirjoittajat pyrkivät vastaamaan lukijoiden toiveisiin blogin sisällössä, ja aihe-ehdotuksia otetaankin mielellään vastaan. Blogi tarjoaa yhden uuden lisämahdollisuuden vuorovaikutukselle ja lukijoiden osallistumiselle ISO-viestinnässä.

ISO-hallitus ja henkilöstö seuraavat ja arvioivat systemaattisesti ISOn toimintaa ja taloutta. Valtionavustuksen ollessa niukimmillaan ISOssa on jouduttu ajoittain varautumaan sopeuttamistoimiin. Mittavan sote-uudistuksen edetessä odotetaan perustellusti kehittämistoiminnan talouden vahvistuvan.

Taloudellisesti tiukkoina ja epävarmoina aikoina tulee kiinnittää erityistä huomiota henkilöstön jaksamiseen. ISOssa asiantuntijoita tuetaan ja kannustetaan muun muassa kehityskeskusteluilla (2 kertaa/henkilö/vuosi) sekä tykytoiminnalla. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus säännölliseen henkilökohtaiseen tykytoimintaan Smartumin kulttuuri- ja liikuntaseteleillä. Lisäksi pyritään järjestämään koko henkilöstön yhteistä tykytoimintaa kaksi kertaa vuodessa.

Kohti uudistuvien lakien hallintaa

Sosiaalihuoltoa koskevia ajankohtaisia lainsäädäntöuudistuksia on paljon. Sosiaalihuoltolaki korostaa palvelujen oikea-aikaisuutta ja tuen tarpeiden yksilöllistä arviointia, matalia kynnyksiä ja ongelmien ehkäisyä. Vanhuspalvelulaki painottaa ikäihmisten osallistumista ja osallisuutta. Uudistukset vahvistavat asukkaiden yhdenvertaisuutta ja yhtenäistävät käytännön työtä. Muutoksia tuovat myös perhehoitolaki ja vammaispalvelulaki.

Tietoon pohjautuva kehittäminen, tutkiva työote ja tutkimuksellinen kehittämistoiminta ovat ISOn asiantuntijaverkostojen perusteemoja. Itä-Suomen yliopiston opetussosiaalikeskusten verkoston kanssa jatketaan temaattisia tutkimusiltapäiviä ja aktiivista tutkimuksen ja käytännön vuorovaikutusta. ISO-verkostoissa pohditaan myös sosiaalialan työn muutostarpeita. Millaista työotetta ja toimintakulttuuria tässä ajassa tarvitaan? Mentoroinnilla vahvistetaan ISOn työotetta verkostoissa.

Karelia-ammattikorkeakoulu on ISOn avainkumppaneita. Koulutus- ja kehittämisyhteistyössä seurataan uusien opetussuunnitelmien toteutumista. ISO osallistuu työelämäyhteistyöhön, julkaisuihin sekä tutkimus- ja innovaatioyhteistyöhön. Ikäosaaminen on strateginen painoala yhteistyössä. AMK:n opettajat osallistuvat ISOn verkostoihin, joissa edistetään opinnäytetyö- ja harjoitteluyhteistyötä.

ISO-viestintä jatkuu monikanavaisena ja -muotoisena. Yhteiskunnallisia muutoksia tarkastellaan kriittisesti ja mahdollistavasti ihmisen ja sosiaalialan työn näkökulmasta. Uutta työtä ja kiinnostavia työn tuloksia nostetaan esille ajantasaisesti. Verkostojen tunteista ja tunnelmista on tärkeä viestiä ajan tulkkeina.

ISO haluaa toimia rohkeasti keskustelun herättelijänä ja avaajana. Siihen ISOn verkkoviestintä tarjoaa kutsuvan mahdollisuuden. ISOlla on julkaisutoimintaa useiden avainkumppaneiden kanssa.

Sote-uudistustyöhön ISO osallistuu asiantuntijana sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla. ISO on verkostoineen mukana maakuntien sote-hankkeissa, mm. Pohjois-Karjalan Siun sotessa.

Kohti itseohjautuvia verkostoja

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen monissa virroissa sosiaalialan työ kaipaa luovaa, rentoa ja rohkeaa kehittämisotetta sekä kykyä luoda kantavia kumppanuuksia. Sosiaalityön alueellista kehittämisotetta edistetään. Avainkumppanuutta toteutetaan muiden muassa Etelä-Savon sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön sekä sen koordinoimien Esso-hankkeen ja PRO SOS -hankkeen kanssa (www.esshp.fi). Yhteistyötä tehdään myös PRO SOS -hankkeen toisen osatoteuttajan Kainuun soten kanssa.

Savon Päihdefoorumi jatkaa Tyynelän Kehittämiskeskuksen vetovastuulla. Mikkelin ammattikorkeakoulu kutsuu jatkossa koolle päihdeopettajien verkoston. Ikäosaamisen käsitteen haltuunotto on vielä alkuvaiheessa, mutta Pohjois-Karjalan kanssa lisätään keskustelua ja yhteisiä oppimiskokemuksia.

Pieksämäen seudulla vaikuttava vammaisalan osaamiskeskittymä ottaa Diakonia ammattikorkeakoulun johdolla vetovastuuta Vammaisfoorumista. Avaintehtävissä toimivat jatkossakin vammaisalan järjestökehittäjät. Kokemusasiantuntijuudella lisätään kehittämisymmärrystä. Etelä-Savon kuntien vammaissosiaalityön oppimisverkoston vetovastuun ottaa Savonlinnan kaupungin vammaispalveluyksikkö. Hyvien käytäntöjen jakaminen ja dialoginen toisilta oppiminen vahvistavat jokaisen sosiaalityöntekijän työn arkea ja uskoa tulevaan.

Lastensuojelujärjestöjen ja lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn alueelliset verkostot luovat turvallista lapsuutta, lasta ja nuorta kuulevaa kohtaamista sekä osallisuutta päätöksenteossa. Verkostoja ohjaa Viola ry ISO-kumppanuudessa. Maakunnallinen Hyvinvointifoorumi ohjaa ”Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen mallimaakunta 2020” -vision toimeenpanoa.

ISOn on tarkoitus alkuvuodesta 2016 kartoittaa kyselyllä Etelä-Savon itseohjautuvien verkostojen tilannetta ja toimintaa sekä tulevaisuuden suunnitelmia.

Kohti toiminnan ja tiedon tasapainoa

Perhehoitolain ja sosiaalihuoltolain uudistaminen korostavat tarvetta kehittää perhehoitoa tulevaisuuden palvelumuotona. ISOlla on ollut intressiä vahvistaa perhehoidon kehittämistä erityisesti lastensuojelussa (esim. Perho-hanke) ja ikäihmisten parissa (esim. Kotoisa-hankehakemus) – yhteistyötä on tarkoitus jatkaa näissä teemoissa eri muodoissaan.

Perho-hankkeen sovelluskehitystä on pyritty tukemaan tuotantovaiheeseen. Uuden ohjelman toivotaan tuovan ryhtiä keskinäiseen tiedonvaihtoon ja asiakastyön dokumentointiin.

Pohjois-Savossa jatketaan sosiaalijohtajien ja tiedonhallinnan asiantuntijoiden yhteisiä työkokouksia. Niissä käsitellään sosiaalipalvelujen kehittämisen, tietojohtamisen ja tiedonhallinnan ajankohtaisia kysymyksiä sekä suunnitellaan alueellista yhteistyötä.

Maakunnan laajuisen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon suunnittelutyö (PoSoTe) jatkuu. ISO on edustettuna tutkimusta, koulutusta ja kehittämistä käsittelevässä työryhmässä.

Tiedonhallinnan kehittämisponnistukset ulottuvat myös kansalliselle tasolle. Yhdessä muiden oskejen kanssa edistetään tiedonhallinnan käytäntöjen ja ratkaisujen yhtenäisyyttä Sosiaalialan tiedonhallinnan aluekehittämisverkostossa (Stake). Oskejen Kansa-koulu -hanketta toteutetaan myös ISOn toiminta-alueella. Hankkeella tuetaan sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanoa. Tämä edellyttää alan henkilöstön perehdyttämistä määrämuotoiseen kirjaamiseen ja yhtenäisten tietorakenteiden viemistä asiakastietojärjestelmiin.

ISO-yhdistys toimii

ISOn ylläpitäjänä, työnantajana ja toiminnan taustayhteisönä toimii ISO-yhdistys eli Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry. Yhdistyksen kotipaikka on Kuopio. Yhdistystoiminnan tavoitteena on yhteistyön vahvistaminen:

- sosiaalialan perus- ja eritysosaamisen kehittämiseksi sekä
- sosiaalialan erityis- ja asiantuntijapalveluiden turvaamiseksi.

Yhdistys kokoaa runsaat 70 yhteisöjäsentä laajalla alueella. Kutsu uusiksi jäseniksi kuuluu oikeustoimikelpoisille yhteisöille, jotka hyväksyvät yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt. Jäsenyydestä päättää hakemusten pohjalta hallitus.

ISOn toimintasuunnitelman ja -kertomuksen lisäksi jäsenetuina toimitetaan ISO-uutiset sekä tuloste/painos asiantuntijatyön verkkojulkaisuista. Jäsenille tarjotaan myös muita edullisempaan hintaan osallistuminen maksullisille ISO-päiville.

Kuntien/kuntayhtymien jäsenmaksu on porrastettu asukasmäärän mukaisesti. Yhdistyksille ja muille yhteisöille on määritelty kiinteä maksu. Jäsenyys vahvistetaan maksun suorittamisen jälkeen.

ISO-yhdistys vastaa osaamiskeskuksen varainhankinnasta. Kannatusluonteisten jäsenmaksujen lisäksi yhdistys voi hakea avustuksia ja apurahoja sekä vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja.

Itä- ja Ikä-Suomi tarvitsee sinua: tuo yhteisösi mukaan tukemaan yhteiskunnallisesti merkittävää kehittämistyötä!

Ajankohtaista lisätietoa yhdistykseen liittymisestä, jäsenistä ja hallituksesta sekä osaamiskeskuksen toiminnasta löydät Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen verkkosivuilta: http://www.isonet.fi/iso-yhdistys

Klikkaa QR-koodista lisätietoja ISO-yhdistyksestä:

ISO-julkaisu verkostotarinoista

”Yksin emme ole mitään, yhdessä olemme enemmän kuin yksilöiden summa.” Tähän voi ISO-yhdistyksen puheenjohtaja Tuomo Meriläisen mukaan kiteyttää ISO-toiminnan perusajatuksen, verkostotyön voiman. ISOn toiminnassa tai toimintaedellytyksiin myötävaikuttamassa on ollut vuosien varrella useita henkilöitä. Yhteistä kaikille on ollut henki ja halu olla yhdessä edistämässä ISO-työtä. Tuo henki ei ole syntynyt itsestään, vaan käytännön työn tuloksena: on opittu luottamaan toisen osaamiseen ja vahvuuksiin. Tästä ovat syntyneet vahvat siteet, jotka luovat pohjan menestyksekkäälle verkostotyölle.

Tarinoita ISO-verkostoista -julkaisuun on koottu yhteistyökumppaneilta kirjoituksia, tarinoita ja henkilökohtaisia muisteluita ISO-verkostoista.

Kirjoittajilta kysyttiin:

- Millaisia merkityksiä ja vaikutuksia, kosketuksia ja elämyksiä, kasvuprosesseja ja kumppanuuksia on syntynyt?
- Mitä verkostokumppanuus on tuottanut?
- Mitä on luonut verkostomainen kehittämisen tapa?
- Mitä, jos ISO-verkostoja ei olisi ollut?

Klikkaa QR-koodista ISO-julkaisuun:

kuva: Shutterstock

Yhteystiedot

Tarja Kauppila
johtaja
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. +358 44 754 3333
e-mail: tarja.kauppila@isonet.fi

Sirpa Caunter
hallinto- ja viestintäassistentti
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. +358 44 288 3230
e-mail: sirpa.caunter@isonet.fi

Arja Jämsén
yksikön johtaja
Torikatu 30 B 22
80100 JOENSUU
puh. +358 44 279 5037
e-mail: arja.jamsen@isonet.fi

Päivi Malinen
erityisasiantuntija, sosiaalityö
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. +358 44 024 6415
e-mail: paivi.malinen@isonet.fi

ISO Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

www.isonet.fi

kuva: Shutterstock

taitto: Sirpa Caunter
©5.1.2016 ISO